

Verslag actualiteitencollege (24-09-2019): De kracht van het jongerenwerk!

Locatie: Hogeschool Inholland Haarlem

Jolanda Sonneveld (senior-onderzoeker bij het lectoraat Youth Spot van de Hogeschool van Amsterdam) opent de middag. Zij heeft onderzoek gedaan naar de Kracht van Jongerenwerk. Zie [hier](#) voor het artikel dat over het onderzoek in het Tijdschrift voor Sociale Vraagstukken heeft gestaan.

Het onderzoek is ooit gestart bij de vraag hoe de kennisbasis rondom het jongerenwerk versterkt kan worden. Op dat moment was er onvoldoende zicht op wat jongerenwerkers doen en op hun methodisch handelen. De huidige vraag waar Jolanda zich over ontfermt, richt zich op de potentiële bijdrage van het jongerenwerk aan de transformatiedoelen. De focus ligt op drie punten: (1) preventie en uitgaan van eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden van jongeren; (2) op tijd (generalistische) hulp bieden en dure specialistische zorg verminderen; (3) de-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren. Het doel van het onderzoek is om te onderzoeken wat het effect is van multi-methodisch handelen van jongerenwerkers op de ontwikkeling van jongeren tussen de 10 en 24 jaar. Belangrijke uitkomsten zijn o.a.:

- dat er verschillen beginnen te ontstaan als jongeren tussen de 7 maanden en 3 jaar in contact zijn met jongerenwerkers,
- dat 16 maanden eigenlijk te kort is om de ontwikkeling waar te nemen
- dat een toename van het contact met jongerenwerkers positief in verband staat met deelname aan maatschappelijke participatie.

In hoeverre draagt het jongerenwerk nu bij aan de transformatiedoelen? Jongeren participeren op maatschappelijk vlak meer, jongeren met zware problemen blijven stabiel, de eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden lijken te versterken en tot slot kunnen jongeren gemakkelijker laagdrempelige hulp vinden.

Dagvoorzitter Evert van Rest (Movisie) gaat vervolgens met drie jongerenwerkers en de zaal in gesprek. Mohamed el Meshabe, Mohamed el Boulahfati & Hicham Akachar zijn jongerenwerkers bij Streetcornerwork en DOCK. Volgens hen is de kunst van het jongerenwerk om vanuit onvoorwaardelijkheid, intrinsieke motivatie, gelijkwaardigheid, aansluiting, geduld en vertrouwen te werken. Een voorbeeld van een succesvol project is het Young Leader project, waarbij jongeren 10 trainingen krijgen en uiteindelijk rolmodel worden in een bepaalde wijk of buurt. Hierbij leren de jongeren organiseren, verbeelden, samenwerken en een tal van andere vaardigheden. Daarna moeten ze een activiteit of project opzetten en die vaardigheden in werkelijkheid praktiseren. Een voorbeeld van een activiteit: een speeltuinfeestje voor jong en oud. De jongerenwerkers kunnen zich vinden in het onderzoek van Jolanda Sonneveld, ook bij hen staat netwerkuitbreiding centraal. Een dilemma waar zij tegenaan lopen is dat sommige jongeren acuut hulp nodig hebben en zij vanuit hun rol als jongerenwerker niet toereikend genoeg kunnen zijn. Hoe ga je daarmee om?

Het actualiteitencollege wordt afgesloten met een panel bestaande uit: Jur Botter (gemeente), Lilian Linders (lector Hogeschool Inholland), Mark van Dijk (onderzoeker Hogeschool Inholland en Niko de Groot (Beroepsvereniging jongerenwerkers BV Jong). Mark: "Studenten hebben nog steeds een (verouderd) idee over social work en zijn geneigd te spreken in termen van 'cliënten'. Sinds 2018 draait bij hogeschool Inholland een nieuwe bachelor Social Work die erop gericht is deze beeldvorming te veranderen." Jur Botter: "Het gaat hier om het vermaatschappelijken van vraagstukken, ook wel politiserend werken genoemd." Nico de Groot herkent dit probleem en wijst op de te grote focus op individualistische hulpverlening, terwijl het jongerenwerk altijd domein-

overstijgend en leefwereld gericht is. Jur Botter vult aan dat dit ook een kwestie van geld is en dat er grote verschillen bestaan tussen budgetten voor het jeugdwerk en voor specialistische vormen van hulpverlening. Onderzoek draagt er wel toe bij dat hier langzamerhand verandering in begint te komen. Vanuit het onderzoek Jongeren Op Weg naar Volwassenheid (OJOV, Mark) wordt er bijvoorbeeld specifiek gekeken naar hoe support uit de omgeving wordt ervaren en hoe die support bijdraagt aan het versterken van veerkracht. Wat doet een professional om het informele netwerk van jongeren te versterken? Lilian Linders merkt op dat de jongerenwerkers uit het vorige praatje appél doen universele principes van de sociaal werker, zoals vertrouwen, gelijkwaardigheid en onvoorwaardelijkheid, waarbij het vooral gaat om de bejegening. Zouden alle hulpverleners niet vanuit deze waarden moeten werken? En, wie zijn er nu eigenlijk hulpverleners, ook de jongerenwerkers? Volgens Lilian zit er grote waarde in het contextueel werken, het betrekken van het gezin en het wegnemen van handelingsverlegenheid bij professionals om in staat te worden gesteld hoe zij ouders meer kunnen betrekken bij het jongerenwerk. Jur Botter is het hier mee eens en stelt dat die ontwikkeling gaande is, dat dit bijvoorbeeld op is genomen in de nieuwe nota jeugd van de gemeente Haarlem. Jeugdparticipatie is hierin een belangrijk thema, want ook hij vindt dat er te weinig aandacht is voor de kant van het gezin en er te veel geld besteed wordt aan de specialistische jeugdzorg.

Het actualiteitencollege wordt afgesloten met een praktische oproep. Jongerenwerk krijgt vooral gestalte in de grote steden, maar in de dorpen ontbreekt het nog veelal aan jongerenwerkers, terwijl jongeren in dorpen ook baat hebben bij jongerenwerkers in hun omgeving.